

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

5.3.2009

B6-0109/2009

PREDLOG RESOLUCIJE

za zaključek razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 103(2) poslovnika, ki ga predlagajo

- Joseph Daul in Klaus-Heiner Lehne v imenu skupine PPE-DE
- Martin Schulz, Edit Herczog in Udo Bullmann v imenu skupine PSE
- Graham Watson in Jules Maaten v imenu skupine ALDE
- Cristiana Muscardini, Guntars Krasts in Adam Bielan v imenu skupine UEN

o prispevku k spomladanskemu Evropskemu svetu 2009 o lizbonski strategiji

Resolucija Evropskega parlamenta o prispevku k spomladanskemu Evropskemu svetu 2009 o lizbonski strategiji

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Poročilo o izvajanju lizbonskega programa Skupnosti 2008–2010“¹ in priporočil za posamezne države,
- ob upoštevanju 27 nacionalnih programov reform za izvajanje lizbonske strategije, kot so jih predstavile države članice,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Evropski interes: uspeh v času globalizacije“²,
- ob upoštevanju sporočila Komisije o napredku pri izvajanju pregleda enotnega trga,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Poročanje o dostopu do trga in določitev okvira za učinkovitejše mednarodno sodelovanje na področju zakonodaje“³,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Posodobljen strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju“⁴,
- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije z naslovom „Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta – napovedovanje in usklajevanje potreb trga dela ter znanja in spretnosti“⁵,
- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije z naslovom „Kohezijska politika: naložbe v realno gospodarstvo“⁶,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Evropski načrt za oživitev gospodarstva“⁷,
- ob upoštevanju predloga Komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1927/2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji⁸,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta iz marca 2000, marca 2001, marca 2005, oktobra 2005, marca 2006, marca 2007 in marca 2008,

¹ KOM(2008)881.

² KOM(2007)581.

³ KOM(2008)874.

⁴ KOM(2008)865, SEC(2008)3047, SEC(2008)3048.

⁵ KOM(2008)868, SEC(2008)3058/2.

⁶ KOM(2008)876.

⁷ KOM(2008)800.

⁸ KOM(2008)867, SEC(2008)3055, SEC(2008)3056.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2007 z naslovom „Evropski interes: uspeh v času globalizacije“¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. januarja 2008 o integriranih smernicah za rast in delovna mesta (del: širše smernice ekonomskih politik držav članic in Skupnosti): začetek novega cikla (2008–2010)²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. novembra 2008 o EMU@10: Prvih deset let ekonomske in monetarne unije ter prihodnji izzivi³,
- ob upoštevanju člena 103(2) svojega poslovnika,

I. Finančna kriza in ekonomske/socialne posledice

1. ugotavlja, da je globalna finančna kriza, ki izhaja iz globalnih makroekonomskih neravnovesij in svetovne kreditne krize, povzročila hudo škodo finančnim sistemom po vsem svetu, vključno z EU; ugotavlja tudi, da je globalna finančna pripeljala do obsežnega uničenja tržne kapitalizacije lastniških vrednostnih papirjev po vsem svetu, da so njene posledice za realno gospodarstvo globoke in da bodo daljnosežne zlasti posledice na zaposlovanju in socialnih razmerah; poudarja, da so finančni trgi bistveni za realno gospodarstvo in da je ena od prednostnih nalog – poleg ohranjanja delovnih mest – za rast in zaposlovanje, doseči ponoven pretok kapitala, zagotoviti kredite in financiranje naložb, za kar je potrebna ponovna vzpostavitev zaupanja z jasnimi zavezami in vladnimi jamstvi ter boljšim izvajanjem nadzora, ki bo z globalnega vidika zajemal vse finančne trge, in s predpisi, ki bodo podpirali odgovorne kredite za trge;
2. priporoča, da mora kratkoročnim ukrepom, ki se uporabljajo za protitež takojšnjim neposrednim posledicam krize in za čim večje zmanjšanje negativnih učinkov na realnem gospodarstvu, ter paketom za gospodarsko okrevanje slediti usklajen dolgoročni akcijski načrt, ki bi gospodarstvu EU pomagal na pot stabilne rasti in jih varoval pred podobnimi krizami v prihodnosti;
3. opozarja, da je Parlament v svoji resoluciji o lizbonskem programu že pred enim letom⁴ izpostavil izjemno pomembnost zaščite stabilnosti finančnih trgov in navedel, da je kriza na trgu hipotekarnih posojil pred kratkim pokazala, da bi morala Evropska unija razviti ukrepe za nadzor, da bi povečala preglednost in stabilnost finančnih trgov ter bolje zaščitila potrošnike, ter zahteval oceno obstoječih sistemov in instrumentov bonitetnega nadzora v Evropi; vztraja je tudi pri tesnem posvetovanju s Parlamentom, s čimer bi dosegli jasna priporočila, kako izboljšati stabilnost finančnega sistema in njegovo sposobnost zagotavljanja varnega in dolgoročnega finančnega poslovanja evropskih podjetij;
4. poudarja, da finančni trgi so in bodo še naprej jedro delujočih socialnih tržnih gospodarstev, da bi morali zagotavljati financiranje realnega gospodarstva ter okrepiti

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0533.

² Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0058.

³ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0543.

⁴ Resolucija z dne 20. februarja 2008 o prispevku k spomladanskemu Evropskemu svetu o lizbonski strategiji (Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0057).

učinkovitost pri razporejanju sredstev in da bi morali zagotavljati sredstva za uspešnost gospodarstev, ki so v zadnjih desetletjih državljanom omogočala stalne pridobitve na ravni življenjskega standarda; poudarja, da so popolnoma zanesljivi, učinkoviti in pregledni finančni trgi predpogoj za zdravo in inovativno evropsko gospodarstvo, ki ustvarja rast in delovna mesta;

5. poudarja, da je finančna kriza ustvarila priložnost, ko potrebe po inovacijah kot gonilu za gospodarstvo, ni več možno ignorirati; meni, da je pravi čas za oblikovanje dinamičnega, na znanju temelječega gospodarstva, za katerega je Evropa postavila temelje pred približno osmimi leti; men, da je čas za oblikovanje gospodarstva z nizkimi emisijami ogljika, ki bo lahko spremenilo svet in zagotovilo evropsko blaginjo in mednarodno konkurenčnost v naslednjih desetletjih; meni, da je čas za spodbujanje inovativnih gospodarskih panog, ki bodo zmožne Evropi prinesiti novo rast;
6. priznava pozitivne rezultate sanacijskih ukrepov, sprejetih zato, da bi se izognili dodatni škodi za davčni sistem; kljub temu poziva k oblikovanju nove finančne strukture z oblikovanjem pregledne in učinkovite ureditve, ki bo v najboljšem interesu potrošnikov, podjetij in zaposlenih; zahteva dodatne zakonodajne predloge in mednarodne sporazume, ki se lahko spoprimejo s prevzemanjem prevelikega tveganja, špekulacijami z izposojenim denarjem in osredotočanjem gospodarstva na kratek rok, kar so bili osnovni vzroki za krizo; opozarja Komisijo na obveznost, da mora odgovoriti na zahteve Parlamenta glede ureditve skladov hedge in skladov zasebnega kapitala;
7. poudarja, da je treba nujno zagotoviti, da finančni sektor, ki je bil deležen javne podpore, zagotovi zadostne kredite podjetjem, zlasti malim in srednjim, ter gospodinjstvom; vztraja, da morajo načrti reševanja vsebovati obvezujoče pogoje za razdelitev dividend, pa tudi posojilne prakse;
8. svari pred začaranim krogom nižjih naložb in nižje porabe potrošnikov, ki vodi do zniževanja števila zaposlenih, krčenja poslovnih načrtov in manjšega števila inovacij, kar utegne Evropsko unijo pahniti v globoko in dolgotrajnejšo recesijo; poudarja, da je v teh okoliščinah bistven usklajen evropski odziv, da se prepreči, da bi kriza privedla do vsote nasprotujočih si nacionalnih načrtov za finančno stabilnost ali oživitev gospodarstva, z možnimi spori in stroški, ki bi omajali enotni trg, gospodarsko stabilnost, ekonomsko in monetarno unijo ter vlogo Evrope kot globalnega gospodarskega akterja;
9. pričakuje, da se bo s skupnim ukrepanjem premagalo učinke finančne krize na realno gospodarstvo; poziva, naj se v zvezi s prihodnjo stopnjo zaposlenosti in rasti določijo merila, ki bi morala potem pomagati pri določitvi velikost in sestavnih delov evropskega načrta za oživitev gospodarstva; v zvezi s tem poziva, da se – v okviru pakta stabilnosti in rasti ter njegovih pravil o prožnosti – razvije usklajena evropska strategija za prihodnje naložbe (na primer v kvalificiran in usposobljen človeški kapital, da se omogočijo tehnološki preboj in razvoj, inovacije, energetska učinkovitost, trajnostne infrastrukture, komunikacijske tehnologije, povezave in storitve, ki vključujejo zdravstvene storitve, ter priložnosti, da poslovni svet – nenazadnje tudi mala in srednja podjetja – vlaga v nove proizvode in trge), ohranjanje delovnih mest in prihodka, pa tudi za boljše usklajevanje gospodarskih in socialnih politik;
10. meni, da so lahko obnovljivi viri energije, energetska učinkovitost in okolje strateško

žarišče za ukrepe spodbujanja, ki bodo ustvarili visokokakovostna okolju prijazna delovna mesta ter evropski industriji dali prednost, da naredi prvo potezo pred drugimi svetovnimi regijami, ki morajo šele oblikovati svoje pobude;

11. meni, da samo politika, ki združuje boj proti vse večji brezposelnosti in revščini v kratkoročnem obdobju, s tem, da pripravi pogoje za prehod našega gospodarstva na dolgoročno trajnost, lahko prinese dolgoročno rešitev, ki bo jemala navdih iz strategije trajnostnega razvoja, ki je bila dogovorjena v Göteborgu in je bila proglašena za del lizbonske strategije;
12. poudarja, da mora biti najpomembnejša prednostna naloga Evropske unije zaščita njenih državljanov pred posledicami finančne krize, saj jih ti najbolj občutijo, v vlogi bodisi delavcev bodisi članov gospodinjstev ali pa kot podjetniki; meni, da je kriza že ali bo prizadela številne delavce in njihove družine ter da je treba ukrepati in jim pomagati, da premagajo izgubo zaposlitve in se čim prej vrnejo na trg dela, namesto da bi postali trajno brezposelni;
13. meni, da je med posledicami gospodarske krize najbolj pereče povečanje revščine v EU; meni, da je bistvenega pomena ustaviti trenutno rast brezposelnosti v EU; poudarja, da je najučinkovitejši način za zmanjševanje in preprečevanje revščine uporaba strategije, ki temelji na ciljih polne zaposlenosti, visokokakovostnih delovnih mest, socialnega vključevanja ter ukrepov za spodbujanje podjetništva in dejavnosti za krepitev vloge malih in srednjih podjetij in naložb; opozarja, da mora strategija za obravnavo izključenosti iz trga dela temeljiti na ustreznem življenjskem standardu in dohodkovni podpori, vključujočih trgov dela ter dostopu do visokokakovostnih storitev in izobraževanja; zato meni, da je treba podpirati zaposlovanje z ukrepi za podjetnike, mala in srednja podjetja ter naložbe, pa tudi s pobudami za pomoč tistim, ki ponovno vstopajo na trg dela; meni, da je treba v zvezi s tem posebno prednost dati preusposabljanju brezposelnih ter izobraževanju usposobljene in specializirane delovne sile; meni, da je načelo solidarnosti temelj procesa oblikovanja evropske strukture, da morajo biti sredstva Skupnosti na voljo državam članicah glede na načrte za preprečevanje prekomernega ukinjanja delovnih mest, preusposabljanje delavcev ter usposabljanje nekvalificiranih delavcev; meni, da je treba razviti delavsko zakonodajo, da bi dosegli višjo raven prožnosti in varnosti na trgu dela ter pri pridobivanju nove zaposlitve; meni, da je treba prenoviti finančne instrumente Skupnosti, kot je evropski sklad za prilagajanje globalizaciji, da se lahko učinkovito in pravočasno uporabijo, ko veliki deli gospodarstva ukinjajo delovna mesta; pozdravlja predlog Komisije za poenostavitev meril evropskega socialnega sklada in ponovno usmeritev dejavnosti na najranljivejše;
14. poudarja, da je sedanja gospodarska recesija posebej močno prizadela mala in srednja podjetja, ki so temelj evropskega gospodarstva; poudarja, da je omejitev posojil najbolj prizadela sektor malih in srednjih podjetij, saj so tisti del gospodarstva, ki je najbolj odvisen od kratkoročnih obratnih sredstev, ponavadi pridobljenih s posojili; opozarja, da pomanjkanje kapitala v povezavi s splošnim upadom povpraševanja sili mala in srednja podjetja k umiku na vseh frontah; poudarja, da imajo trenutne težave malih in srednjih podjetij, ki največ prispevajo k BDP in v EU zaposlujejo največ ljudi, daljnosežne posledice za EU kot celoto in še posebej za najranljivejše in najbolj prizadete regije; poleg tega poudarja pomen hitrega izvajanja akta o malem gospodarstvu na splošno in še

posebej določb o kreditih za mala in srednja podjetja z ukrepi Evropske investicijske banke;

15. poudarja, da je zadosten, ugoden in razumen dostop do financiranja odločilni pogoj za naložbe in rast; meni, da so v sedanjih gospodarskih razmerah akt o malem gospodarstvu in njegovi cilji pomembnejši kot kdaj koli, saj imajo mala in srednja podjetja neizkoriščen potencial za gospodarsko rast ter ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest, poleg tega pa zagotavljajo priložnost za politično vodstvo in utrditev zaupanja v podjetniški sektor v Evropi;
16. poudarja, da Evropa za trajnostno rast potrebuje zdravo, dinamično in kvalificirano delovno silo; in da žal v večini držav članic to ogroža – na primer – negativna stopnja rasti prebivalstva. meni, da je učinkovita infrastruktura otroškega varstva, kot je bilo dogovorjeno na zasedanju Sveta spomladi leta 2002 v Barceloni, pomemben pospeševalni dejavnik za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja; meni, da je z razvojem otroškega varstva, ki temelji na družinah, za ženske in moške lažje vključevanje v delovno življenje in vzdrževanje družin; poudarja, da večanje stopnje zaposlenosti žensk ne spodbuja le rasti gospodarstva na splošno, ampak prispeva tudi k odpravljanju demografskih izzivov, s katerimi se danes sooča Evropa; meni, da je treba spodbujati solidarnost med generacijami, da bi od sedanje delovne sile pridobili večji potencial;
17. vseeno vztraja, da bi morale države članice prenoviti svoje politike priseljevanja, da bi ciljno še posebej privabljal visoko kvalificirane priseljence, ki ustrezajo povpraševanju na evropskem trgu dela, s čimer bi črpale iz izkušenj Združenih držav Amerike na tem področju, pri tem pa bi zagotavljale sodelovanje z državami izvora, da bi preprečile beg možganov; meni, da bi morala biti izobraževalna politika bolj usmerjena v privabljanje tujih raziskovalcev in študentov, ki bi v EU ostali dlje časa (na primer program Erasmus Mundus, 2007–2012); meni, da je eden od bistvenih pogojev za oblikovanje vodilnega svetovnega gospodarstva, ki temelji na znanju, da vse države članice zagotovijo in zaščitijo temeljne pravice zakonitih migrantov ter jim zagotovijo dostop skupnih evropskih vrednot in spoštovanja kulturne raznolikosti;

II. Potrebe državljanov in nujni odgovori

18. ugotavlja, da si morajo evropske institucije zaradi sedanje krize nujno prizadevati za izvedbo številnih ključnih prednostnih nalog lizbonskega programa Skupnosti: spodbujati regionalno in lokalno konkurenčnost ter upoštevati pravila iz zakonodaje o konkurenčnosti, pa tudi spodbujati potrošniške politike, da bi dosegli učinkovitejše in pravičnejše delovanje trgov ter izkoristili prednosti enotnega trga, zlasti v maloprodaji in storitvah; pohiteti z izvajanjem akta o malem gospodarstvu, še posebej hitro pa je treba sprejeti in začeti izvajati direktivo o zamudah pri plačilu ter statut evropske zasebne družbe; doseči je treba hiter napredek v zvezi z izvajanjem evropskega raziskovalnega prostora in s predlogi za „peto svoboščino“ za izboljšanje prostega pretoka znanja in inovacij prek okrepljenega prenosa znanja na področju izobraževanja, raziskav in razvoja ter industrijske proizvodnje; sprejeti je treba stroškovno učinkovit patent Skupnosti in sistem patentnih sodišč, ki bo zajemal celotno EU, s čimer bi se znatno izboljšala konkurenčnost evropskih podjetij, družbam bi se olajšal dostop do financiranja ter spodbudile bi se inovacije;

19. meni, da si mora Evropa prizadevati za skupni temeljni cilj: ustvariti zaposlitvene možnosti in tako preprečiti množično brezposelnost; meni, da bi zato moral ta cilj določati velikost in sestavne dele evropskega načrta za oživitev gospodarstva; meni, da je solidarnost nepogrešljiva, da se zagotovi kar najbolj pozitiven vpliv evropskega načrta za oživitev gospodarstva in ukrepov, ki ga spremljajo, na trge dela v Evropi;
20. poudarja potrebo po dodatnih prizadevanjih za podporo najranljivejšim družbenim skupinam;
21. odločno se zavzema za politiko trga dela, ki spodbuja dostop do trga dela za vse in podpira vseživljenjsko učenje; poziva države članice in socialne partnerje, naj dosežejo inovativne sporazume, da bodo ljudje ohranili zaposlitev; med drugim podpira zmanjšanje socialnih prispevkov za osebe z nižjimi prihodki, da se spodbuja zaposljivost nizko kvalificiranih delavcev, ter uvajanje inovativnih rešitev (na primer sheme za delno subvencioniranje gospodinjskih del in otroškega varstva, subvencioniranje zaposlovanja ogroženih skupin prebivalstva), ki so že bile uspešno uvedene v nekaterih državah članicah; v zvezi s tem pričakuje izmenjavo zgledov najboljše prakse;
22. poudarja, da je nujno treba okrepiti učinkovitost pravil za zaščito potrošnikov, da bi se odzvali na močna pričakovanja državljanov EU, zlasti v zvezi s finančnimi proizvodi; spodbuja države članice, naj oblikujejo politike, ki bodo podpirale žrtve, ki jih je finančna kriza najhujše prizadela;
23. poudarja, da mora za zagotovitev prostega pretoka in mobilnosti na trgu dela Svet nemudoma sprejeti direktive o organizaciji delovnega časa, delovnih pogojih začasne delavce in prenosljivosti pokojninskih pravic ter nemudoma revidirati direktivo Sveta 94/45/ES z dne 22. septembra 1994 o ustanovitvi evropskega sveta delavcev; poudarja, da je z odstranitvijo ovir za mobilnost na evropskem trgu dela omogočena večja zaščita evropske delovne sile; ugotavlja, da se mora Evropska unija potruditi in državljanom razložiti koristi pristopa, v katerem so učinkovito združene širitev, povezovanje, solidarnost in mobilnost delovne sile;
24. ugotavlja, da so nekatere države članice uvedle koncept minimalne plače; meni, da bi drugim državam članicam lahko koristilo, če bi se seznanile z njihovimi izkušnjami; poziva države članice, naj vsem zajamčijo pogoje za socialno in gospodarsko sodelovanje, zlasti pa naj zagotovijo predpise o zadevah, kot so minimalne plače, ali drugačno pravno in splošno zavezujočo ureditev ali prek kolektivne ureditve, skladne z nacionalno tradicijo, ki zaposlenim za poln delovni čas omogočajo dostojno življenje z zasluženim denarjem;
25. meni, da je finančna kriza priložnost za potrebe reforme, s poudarkom na zdravih gospodarskih temeljih, to sega od ustreznih naložb v izobraževanje in pridobivanje sposobnosti do kakovosti v javnih financah ter okolja, ki spodbuja inovacije in ustvarjanje delovnih mest; meni, da sta trajnostna rast in ustvarjanje delovnih mest v EU vse bolj odvisna od odličnosti in inovacij, ki sta glavni gonili evropske konkurenčnosti;
26. poziva Evropsko unijo in njene države članice, naj hitro ukrepajo, da bodo spodbudile rast in delovna mesta, ter povečale povpraševanje in zaupanje potrošnikov; meni, da je v zvezi s tem bistvena pobuda za pametno rast, ki se osredotoča na lizbonske cilje, kot so naložbe

v „trikotnik znanja“ (ki vključuje izobraževanje, raziskave in inovacije), okolju prijazne tehnologije, energetska učinkovitost, trajne infrastrukture in komunikacijske tehnologije; poudarja sinergijske učinke take pobude v zvezi s konkurenčnostjo v prihodnosti, trgov delo ter varstvom okolja in virov;

27. poudarja, da morajo države članice nadaljevati z reformami trga dela, da bi ustvarile več delovnih mest, in izobraževalnih sistemov, da bi pripomogle pri dvigu ravni usposobljenosti; meni, da bi si morale države članice še naprej prizadevati tudi za spodbujanje rasti produktivnosti z naložbami in izobraževanjem; poudarja tudi, da izpolnjevanje izzivov, ki jih prinašajo inovacije, ter njihovo razširjanje, pa tudi zagotavljanje zaposljivosti in prožnosti delovne sile, zahteva boljše izobraževanje in usposabljanje ter vseživljenjsko učenje; poudarja pa, da sedanje naložbe v človeški kapital v Evropi jasno očitno še niso ustrezne za gospodarstvo, ki temelji na znanju;
28. poudarja, da se sedanje krize ne sme uporabljati kot izgovor za odlašanje z zelo potrebnim preusmerjanjem porabe sredstev v okolju prijazne naložbe, temveč bi jo bilo treba razumeti kot dodatno spodbudo za pospešitev nujno potrebnega preoblikovanja industrije v okolju prijazno industrijo; je prepričan, da so gospodarski razlogi za boj proti podnebnim spremembam jasni in da bo vsako odlašanje potrebnih ukrepov na koncu pomenilo večje stroške;
29. poziva države članice, naj revidirajo svoje proračune in vlagajo v načrte za pametno rast, ter tako v celoti izkoristijo pakt stabilnosti in rasti;
30. poudarja, da so gospodarstva držav članic močno medsebojno odvisna; zato poudarja potrebo po učinkovitejšem usklajevanju in boljšem upravljanju, ki je v času krize še nujnejša; poudarja, da so najmočnejši razlogi za večje sodelovanje v evroobmočju; v zvezi s tem se sklicuje na svoja priporočila v okviru resolucije o EMU@10;

III. Možnosti Evrope za ukrepanje

31. poudarja, da je treba okrepiti socialno razsežnost evropskega in nacionalnih načrtov oživitve gospodarstva; poziva Komisijo, naj spremlja socialne posledice finančne krize, zlasti na socialno izključenost, revščino in pokojnine, ter v zvezi s tem poda predloge;
32. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo glavna shema financiranja Evropskega socialnega sklada namenjena predvsem preusposabljanju in večji zaposljivosti ter dejavnostim socialnega vključevanja, da se presežejo negativne socialne posledice krize; opozarja, da je treba posebno pozornost nameniti tistim, ki so najbolj oddaljeni od trga dela;
33. poudarja, da potrebujemo okolju prijazni „new deal“, ki bo obravnaval tudi socialno krizo: ustvarjanje delovnih mest v proizvodnem sektorju in v sektorjih, povezanih z industrijo, je treba dopolnjevati z obsežnimi naložbami v socialne storitve, predvsem v šolstvo in zdravstvo, z ustvarjanjem boljših pogojev za poučevanje otrok in študentov ter z obsežnim povečanjem števila učiteljev in izboljšanjem fizičnih pogojev za učenje; vse to so naložbe, ki se bodo obrestovale v prihodnosti;
34. poudarja, da bi bilo treba naložbe v okviru „new deala“ usmeriti tudi v povečanje

učinkovitost in v vire energije, ki nadomeščajo nafto („kritični materiali“), saj ti utegnejo kratkoročno ali srednjeročno postati omejeni, kar bo ogrozilo razvoj nekaterih sektorjev, kot so informacijska in komunikacijska industrija ter industrija zabave; ugotavlja, da nedavne študije kažejo, da je s takšnimi materiali mogoče zagotoviti večjo učinkovitost, kar bi zmanjšalo količino odpadkov, stroške in odvisnost od virov;

35. v zvezi z energijo poudarja, da je Evropa zdaj odvisna od fosilnega goriva kot svojega primarnega vira energije; meni, da je sicer treba zmanjšati odvisnost od fosilnega goriva, vendar je obenem tudi nujno doseči zanesljivo preskrbo z energijo v Evropi; verjame, da to pomeni razpršitev njenih virov fosilnega goriva ob hkratnem poskušanju ohranjanja sprejemljivih cen energije; meni, da je treba energetske sektor v državah članicah odpreti in doseči pravo konkurenco; meni, da je treba energetske učinkovitost izboljšati z raziskavami in razvojem ter vključevanjem najboljše prakse v vse politike; meni, da mora biti Evropa sposobna zmanjšati svojo ranljivost v tem pogledu, ker se dolgoročno obetajo visoke cene nafte; meni tudi, da bi morala Evropa dobro razmisliti o prehodu na notranji energetski trg, da bi bila njena energija učinkoviteje razporejena po EU, in kljubovati odvisnosti od energije, ki ne prihaja iz Unije; poleg tega meni, da je treba povečati delež obnovljivih virov energije, da bi zmanjšali odvisnost od fosilnih goriv; meni, da bi bilo treba na tem področju okrepiti raziskave in razvoj ter podpirati raznolike lokalne rešitve, da se čim bolj uporabijo obnovljivi viri energije;
36. ugotavlja, da EU še vedno zaostaja za hitrostjo inovacij v ameriškem gospodarstvu; poudarja, da lahko inovacije zagotovijo hitro oživitev evropskih gospodarstev, saj prinašajo primerljivo prednost na svetovnem trgu; poudarja, da je v času gospodarske recesije običajno zmanjšanje izdatkov za raziskave in razvoj običajno, vendar je ta pristop napačen, saj je treba narediti ravno nasprotno; meni, da se z večjimi naložbami v raziskave in razvoj ter izobraževanje poveča produktivnost in s tem rast; poziva k naložbam v raziskave in znanost, da bi dosegli cilj 3 % BDP; poudarja, da mora proračun EU omogočiti, da se večji delež porabe nameni za raziskave; države članice bi morale povišati ali vsaj izpolniti svoje cilje glede naložb v raziskave in razvoj ter zagotoviti naložbe za raziskave in razvoj v zasebnem sektorju s fiskalnimi ukrepi, garancijami za posojila ter z regionalnimi grozdi in centri odličnosti, pa tudi z vsemi drugimi instrumenti, ki lahko prispevajo k temu cilju; meni, da bi morala biti izobraževanje odraslih in vseživljenjsko učenje prednostni nalogi na vseh političnih ravneh, saj povečujeta produktivnost, obenem pa zagotavljata usposobljenost, ki je potrebna za vstop na trg dela in ohranitev zaposljivosti v visoko konkurenčnem delovnem okolju;
37. poudarja, da so do začetka 21. stoletja tehnološka in telekomunikacijska orodja sprostila sile globalizacije na ravni, ki si je do takrat ni bilo mogoče niti predstavljati, „zravnala“ so komunikacije in trg dela ter prispevala k obdobju inovacij, kakršnega še ni bilo, zaradi česar so postala gospodarstva produktivnejša, med seboj pa so povezala tudi globalne državljane; zato meni, da lahko Evropa z maksimiziranjem moči in učinka tehnologije na gospodarstvo dodatno odpre notranji trg telekomunikacij, energije in raziskav in še posebej industrijskega sektorja ter iz sedanjih gospodarskih težav izide močnejša in okrepi kakovost in dostopnost zdravstvenega varstva, napreduje na področju podnebju prijaznega razvoja in uporabe tehnologij, izboljša izobraževanje v vseh državah članicah ter spodbudi obete, da postane vodilna svetovna sila na področju tehnologije in apliciranja tehnoloških inovacij; poudarja, je treba za gospodarstvo, ki temelji na znanju, razviti

visokokakovostne storitve in strategijo za širokopasovne povezave za pospešitev nadgradnje ali širitve omrežij; meni, da je predlog Komisije v okviru evropskega načrta za oživitev gospodarstva, katerega cilj je do leta 2010 doseči polno pokritost s širokopasovnimi komunikacijskimi omrežji, neizbežen korak naprej, ki bo Evropski uniji omogočil, da ohrani svojo konkurenčnost;

38. poziva, naj se kot instrumentom, ki prispevajo k lizbonskim ciljem, več pozornosti posveti beli knjigi Komisije o mladini (2001) in evropskemu paktu za mlade Evropskega sveta (2005); meni, da bi morala Komisija pri pripravi zakonodajnih predlogov upoštevati in vključiti učinek na mlade in rezultate strukturiranega dialoga z mladinskimi organizacijami, države članice pa bi se morale osredotočiti na mlade pri izvajanju lizbonskih nacionalnih reformnih programov in upoštevati mlade na ustreznih političnih področjih; meni, da bi morala biti povečanje študentske mobilnosti in kakovost različnih izobraževalnih sistemov prednostna naloga v povezavi s ponovno opredelitvijo pomembnejših ciljev bolonjskega procesa leta 2010, na različnih področjih politike pa je treba sprejeti različne ukrepe; poudarja, da različni vidiki mobilnosti presegajo področje visokega šolstva, saj zadevajo socialne zadeve, finance ter priseljevanje in vizumsko politiko pri razvoju resničnega evropskega območja visokega izobraževanja;
39. meni, da so „evropeizacija“ finančnih nadzornih struktur, učinkovita pravila o konkurenci, ustrezna regulacija in izboljšanje preglednosti finančnih trgov srednjeročno ključnega pomena pri izogibanju ponovitvi sedanje krize; meni, da bi povezan, celovit (ki pokriva vse finančne sektorje) in skladen nadzorni okvir, začenši z usklajenim pristopom do uravnavanja čezmejne porazdelitve finančnih tveganj, na podlagi usklajene zakonodaje zmanjšal stroške izpolnjevanja zahtev pri dejavnostih, ki sodijo pod različne pristojnosti; poziva Komisijo, naj predloži predloge za revizijo sedanje nadzorne strukture v skladu s temi načeli; poziva države članice, naj se ne glede na zgoraj omenjene ukrepe srednjeročno vrnejo k uravnoveženemu javnemu financiranju, in jih poziva, naj pojasnijo, na kakšen način bodo to dosegle;
40. poziva države članice in Evropsko unijo, naj prilagodijo proračun EU in omogočijo uporabo neuporabljenih finančnih sredstev, da se podprejo cilji politik EU;
41. je zaskrbljen zaradi vse več regionalnih razlik v zvezi s posledicami finančne krize, ki se med drugim odraža v vse večji razliki med vrednostmi kreditov držav članic, kar vodi do večjih stroškov posojil za tiste z nižjimi bonitetami; poziva k razvoju novih inovativnih finančnih instrumentov, da bi ublažili te učinke in privabili svež kapital;
42. ugotavlja, da je treba evropske finančne instrumente uporabiti za podporo javni porabi; poudarja, da je treba za prispevek k oživitvi gospodarstva v Evropi pospešiti stopnjo in hitrost izvajanja teh finančnih instrumentov; meni, da je kohezijska politika EU odličen instrument za ozemeljsko solidarnost, zlasti za njene čezmejne elemente; je zelo zadovoljen z nedavno „lizbonizacijo“ kohezijske politike; meni, da bi bilo treba z ukrepi za usmerjanje regionalnih skladov bolj v smeri podjetništva, raziskav, inovacij, zaposlovanja in novih sposobnostih, zagotoviti razpoložljivost znatnih sredstev na lokalni ravni za okrepitev poslovnega potenciala in podporo najranljivejšim;
43. poudarja, da bi morali tudi programi vseevropskih prometnih omrežij in vseevropskih energetskega omrežij kar največ prispevati k načrtu za oživitev gospodarstva in k doseganju

ciljev lizbonske strategije; meni, da so rezultati pozitivnih prizadevanj koordinatorjev in oblikovanja izvajalske agencije vseevropskega prometnega omrežja ter izvedbene zakonodaje za izboljšanje učinkovitosti somodalnosti številni v celoti pripravljeni projekti vseevropskega prometnega omrežja po celotni Evropski uniji za spodbujanje trajnostne rasti in boljše mobilnosti;

44. ugotavlja, da ima Evropska investicijska banka pomembno vlogo pri načrtu EU za oživitve gospodarstva; pozdravlja povečanje obsega kapitala, ki ga Evropski investicijski banki namenjajo države članice, da bi ta dala več posojil malim in srednje velikim podjetjem; vztraja, da morajo biti posojila tem podjetjem na voljo v vseh državah članicah na pregleden in pravičen način; poziva k dodatni okrepitvi vloge Evropske investicijske banke v zvezi z novimi inovativnimi finančnimi instrumenti;
45. v zvezi z gospodarskim upravljanjem meni, da sedanja gospodarska kriza zahteva odločno, usklajeno in pravočasno posredovanje vseh držav članic ter regulativne ukrepe, da bi utrdili finančne trge in povrnili zaupanje; meni, da bi morali novi zakonodajni ukrepi temeljiti na načelih preglednosti in odgovornosti ter da je treba izvajati učinkovito nadzorovanje, da se varujejo pravice potrošnikov; meni, da bi morali novi predpisi vključevati zahteve proti pretirani uporabi finančnih vzvodov in za višje kapitalske rezerve bank; poleg tega opozarja na sedanje težave glede pravil vrednotenja in ocene tveganja; meni, da mora biti nadzor v koraku s finančnimi inovacijami, Evropa pa mora v zvezi s tem izboljšati strokovno znanje in izkušnje svojih regulativnih organov; meni, da več predpisov ne pomeni nujno, da so ti predpisi tudi boljši; meni, da morajo države članice usklajevati svoje regulativne ukrepe; meni, da je treba zaščititi stabilizacijske standarde in ureditev finančnega nadzora v evroobmočju;
46. opozarja, da tudi bonitetne agencije nosijo svoj del odgovornosti za finančno krizo; pozdravlja poziv Evropskega sveta, da se pospeši zakonodajni predlog Komisije za zaostritev pravil o bonitetnih agencijah;
47. poziva Ekonomsko-finančni svet, naj do marca 2009 zaključi pregled direktive o davku na dodano vrednost, da se omogočijo zmanjšanje ravni tega davka za delovno intenzivne storitve in za storitve, za katere je potrebno veliko osebja, in drugi ustrezni ukrepi za spodbujanje domačega povpraševanja; poziva k usklajenim ukrepom in solidarnosti držav članic v zvezi s tem, in sicer tako, da se dopuščajo različne možnosti v sektorskem znižanju davka na dodano vrednost, ki so predvidene v direktivi o davku na dodano vrednost, ki jo države članice lahko izvajajo ali ne, v skladu s svojimi prednostnimi nalogami; meni, da bi morale selektivne davčne spodbude prek zmanjšanja obdavčitve kapitalskih dobičkov in okolju prijaznih proizvodov spodbuditi domače povpraševanje in gospodarstvo; meni, da bi zmanjševanje socialnih prispevkov delodajalcev za nižje dohodke in oprostitev malih podjetij plačevanja socialnih prispevkov podprla podjetja in potrošnike ter bi spodbudila povpraševanje;
48. poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog, s katerim bi t. i. mikroentitete izvzela iz področja uporabe četrte direktive o pravi družb v zvezi z letnimi računovodskimi izkazi;
49. meni, da je treba nujno okrepiti svetovno regulacijo finančnega sektorja, ki mora presegati klasični bančni sektor, in sprejeti drzne ukrepe za oblikovanje zavezujočih pravil glede bonitetnega nadzora, preglednosti in dobre prakse ter naložiti sankcije vsem narodom in

ozemljem, ki ne sodelujejo; poziva Komisijo, naj oblikuje ustrezne predloge, in Svet, naj pripravi politično podlago za hiter sprejem takšnega pristopa v mednarodnih pogajanjih; ugotavlja, da je svetovna finančna stabilnost javna dobrina, za njeno varovanje pa so odgovorni politični voditelji;

50. toplo pozdravlja dejstvo, da je Komisija pozvala k oblikovanju skupine na visoki ravni za odpravo birokratizacije, ter svetuje, da bi začeli čim prej izvajati predloge, o katerih se je dogovorila ta skupina; poudarja, da bi morala lizbonska strategija zmanjšati regulativno obremenitev podjetij, obenem pa povečati produktivnost ter s tem doseči višjo stopnjo rasti na vseh področjih; je prepričan, da mora Evropa preučiti alternative na področju predpisov, da se mora posvetovati z zainteresiranimi stranmi o novih predpisih ter se osredotočiti na razmerje med njihovimi stroški in koristmi;

IV. Lizbonska strategija – ocena, naslednji koraki in pot naprej

51. pozdravlja napredek v okviru lizbonskega programa Skupnosti v zadnjih letih, opaža pa, da so številne pomembne (zakonodajne) pobude še vedno sredi postopka in jih je treba prednostno sprejeti; opozarja na slabo razmerje med kakovostjo in količino pobud v okviru različnih evropskih smernic; poziva k bolj uravnoteženemu pristopu za oblikovanje resničnega evropskega programa na vseh političnih področjih; podpira krepitev zunanje razsežnosti evropskega načrta reform, ki zagotavlja visoke standarde, ustrezen regulativni okvir in kooperativne delovne metode za sodelovanje z mednarodnimi gospodarskimi akterji in za soočanje s svetovnimi izzivi; zato odobrava delo, ki so se ga lotili v različnih generalnih direktoratih Komisije, da bi razvili nove in kvalitativne kazalce; poziva Svet, naj prosi Komisijo, da zagotovi uporabo teh kazalcev pri prihodnji oceni nacionalnih programov reform in njihovo vključitev v nadzor, ki ga sama izvaja, saj bo tako ustvarila bolj celovito in ustrezno sliko napredka lizbonske in göteborgske strategije;
52. poudarja, da boljši rezultati v okviru lizbonske strategije zahtevajo učinkovit pritisk Sveta v okviru večstranskega nadzora;
53. poudarja, da so se ob novih izzivih, s katerimi se sooča Evropska unija, pokazale omejitve odprte metode usklajevanja, na kateri je lizbonska strategija temeljila devet let; zato poziva, naj bo obdobje po Lizboni osnovano na proaktivnejši in bolj globalni politiki, tj. na posodabljanju obstoječih skupnih politik (za trgovino, mednarodni trg, gospodarsko in monetarno unijo, ipd.) ter na novih skupnih zunanjih politikah (energija, podnebje, razvoj, migracije, ipd.);
54. obžaluje, da leto pred iztekom časovnega načrta lizbonske strategije jasno opredeljeni cilji še niso izpolnjeni, napredek na programskih področjih pa doslej ni bil zadosten; meni, da v prizadevanjih držav članic ni bilo dovolj izvedbenih ukrepov, da bi se bolj približali ciljem lizbonske strategije; je prepričan, da je treba lizbonsko strategijo obravnavati kot pomembno smernico za politike za oblikovanje prihodnosti, katerih cilj je močna, konkurenčna in rast spodbujajoča EU; zato meni, da jo morajo države članice jemati resneje in je ne obravnavati zgolj kot niz oddaljenih ciljev, ampak kot akcijski načrt za nadaljnji razvoj Evrope; predlaga, da bi moral nadaljnji razmislek o strategiji po Lizboni („agenda Lizbona plus“, ki se mora začeti leta 2010) temeljiti na splošni strukturi sedanje lizbonske strategije (konkurenčnost in okolju prijaznejša evropska industrija, številčnejša in boljša delovna mesta, socialno vključevanje, trajnost), vendar poudarja, da je treba

predstaviti bolj homogen pristop, ki zagotavlja medsebojno podporo, da bi odločilno povečali evropsko zmogljivost lizbonskega upravljanja; poziva Komisijo, naj do konca leta 2009 pripravi temeljito oceno zadnjih devetih let lizbonske strategije ter naj oceni dosežke držav članic pri izvajanju te strategije in njihovo zavezanost ciljem; Poziva Komisijo, naj preuči uporabnost strategije po Lizboni z novimi cilji ter naj predvsem oceni pripravljenost držav članic za izvajanje takšnega novega programa in njegovo upravičenost; poudarja, da je treba integrirane smernice za rast in delovna mesta spremeniti glede na okoliščine gospodarske recesije in poziva Svet, naj sprejme kratkoročne ukrepe za ohranitev stopnje zaposlenosti iz leta 2008, za naložbe za boj proti podnebnim spremembam in za zagotavljanje zadostnih prihodkov, zlasti kar zadeva najbolj ranljive družbene skupine; pričakuje, da bo Komisija za prihajajoče spomladansko srečanje lizbonskega Sveta pravočasno oblikovala pobude in predstavila predloge v zvezi s temi cilji;

55. poudarja, da je treba uresničiti „lizbonizacijo“ javnih izdatkov v vseh državah članicah in proračuna EU, saj bi s tem lizbonsko strategijo vključili v vse politike in močno okrepili učinkovitost pri doseganju ciljev rasti in ustvarjanja delovnih mest;
56. ugotavlja, da gre pri orodjih, ki jih Evropska unija potrebuje za spodbujanje ciljev lizbonske strategije, v bistvu za racionalizacijo vseh zadevnih politik, vseh finančnih instrumentov in skladov, pa tudi proračuna EU, na tak način, da bi pospešili in okrepili prizadevanja za rast in delovna mesta; meni, da so kratkoročno potrebne fiskalne spodbude za hitro okrevanje po gospodarski krizi, pod pogojem, da bodo preusmerile izdatke in spremenile ravnanje zasebnega sektorja v skladu s cilji lizbonske in göteborgske strategije ter podnebno energetskega svežnja; v zvezi s tem svari pred nekritičnim zniževanjem davkov; meni, da morajo biti fiskalne spodbude namenjene uresničevanju socialnih in okoljskih ciljev; meni, da so mogoči načini zmanjšanje ravni davka na dodano vrednost za delovno intenzivne in lokalne storitve; meni tudi, da se sredstva lahko zagotovijo za okolju prijazne pobude v – med drugim – energetskem, pa tudi v avtomobilskem in gradbenem sektorju, še posebej zato, ker v teh dveh sektorjih zdaj močno upada povpraševanje po njihovi proizvodnji; meni, da bi bilo mogoče potrošnike podpreti – na primer – z davčnimi oprostitvami za nakup okolju prijaznejših avtomobilov in stanovanj;
57. obžaluje še vedno slabo prepoznavnost lizbonske strategije v nacionalnih politikah številnih članic EU; meni, da je za zagotovitev njenega učinkovitega izvajanja treba mobilizirati vse zainteresirane strani v gospodarstvu; še posebej meni, da se bodo s tesnejšo udeležbo socialnih partnerjev, nacionalnih parlamentov, regionalnih in lokalnih oblasti ter civilne družbe izboljšali rezultati lizbonske strategije in se bo okrepila javna razprava o ustreznih reformah; je prepričan, da je mogoče zagotoviti pritegnitev vseh zainteresiranih strani s primernim izvajanjem načela upravljanja na več ravneh;
58. ponovno obžaluje, da se Parlament, Svet in Komisija ob posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom ter Odborom regij še vedno niso dogovorili za jasen načrt in kodeks ravnanja, ki bi zagotovil ustrezno sodelovanje in polno vključenost vseh ustreznih institucij EU pri nadaljnji obravnavi nadgradnje lizbonske strategije; s tem v zvezi poziva Svet in Komisijo, naj ob upoštevanju bližnje revizije lizbonske strategije predstavita nadaljnje predloge za tesno sodelovanje ustreznih institucij EU na tem področju ter

razmislek in načrt o prihodnji strategiji Lizbona II;

59. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic in držav kandidatk, Odboru regij in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.